

# Savivaldybių žinios

Nr. 6 (932)

2024 m. birželio 17 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2024



Birštono



Druskininkų



Ignalinos



Anykščių

## VASARA

Trys klausimai kurortų  
ir kurortinių teritorijų  
savivaldybių merams

4-9 p.



Kauno rajono



Zarasų



Neringos



Palangos



Trakų

Romo Gurklio foto.

Lietuvos kurortų merai: Birštono – Nijolė Dirginčienė, Druskininkų – Ričardas Malinauskas, Neringos – Darius Jasaitis, Palangos – Šarūnas Vaitkus. Kurortinių vietovių merai: Anykščių r. – Kęstutis Tubis, Ignalinos r. – Laimutis Ragaišis, Trakų r. – Andrius Šatevičius, Zarasų r. – Nijolė Guobienė ir Kauno r. – Valerijus Makūnas. Visi jie atstovauja Lietuvos kurortų asociacijai.

**PALANGOJE POILSIS – PAGAL KIEKVIENO FINANSINES GALIMYBES** \_\_\_\_\_ 2-3 p.  
**AR TAPSIME SVEIKATINIMO TURIZMO PASLAUGŲ LYDERE EUROPOS REGIONE?** \_\_\_\_\_ 9 p.  
**MERAI IR VICEMERAI TURI BŪTI IR SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIAI** \_\_\_\_\_ 15 p.





*Kartu su kitomis Klaipėdos regiono savivaldybėmis Palanga deda daug pastangų, kad pajūryje augtų užsienio turistų srautai. Gegužės pabaigoje atidarytas naujas skrydis Palanga – Amsterdamas.*



# PALANGOJE POILSIS – PAGAL KIEKVIENO FINANSINES GALIMYBES



## Šarūnas VAITKUS

*Palangos miesto savivaldybės meras, Lietuvos kurortų asociacijos prezidentas*

Vasarą pasitinkanti Palanga yra pasirengusi suteikti poilsiautojų atostogoms ir turinio, ir kokybės, ir saugumo, ir pasirinkimo pagal kiekvieno atostogautojo finansines galimybes – ir tai svarbiausia beprasidedančios vasaros prie jūros žinia.

Palanga yra kurortas, tad ekologija mieste yra ir bus ypač svarbi sritis. Džiugu, kad Palanga šią vasarą pasitinka būdama dar draugiškesnė elektromobilių vairuotojams – gegužės pabaigoje „Ignitis ON“ kurorte atidarė didžiausią Vakarų Lietuvoje elektromobilių įkrovimo parką, kuriame vienu metu greitai-eigėse stotelėse gali įsikrauti net 20 elektromobilių. Papildomai dar 4 elektromobilių įkrovimo prieigos įrengtos Ronžės g. esančioje aukštelėje.

Elektromobilių įkrovimo parke veikia iš viso 16 įkrovimo prieigų, kurių galia – 60 kW, ir 4 įkro-

vimo prieigos, kurių galia – 150 kW. Ronžės g. veikia 4 įkrovimo prieigos po 60 kW. Bendra „Ignitis“ investicijų suma siekia daugiau kaip 0,5 milijono eurų.

Naujasis didžiausias Vakarų Lietuvoje elektromobilių įkrovimo parkas tarneau ne tik Palangos miesto gyventojams, bet ir kurorto svečiams. Neabejojame, kad patogī, išplėta infrastruktūra elektromobilių vairuotojus iš kitų miestų skatins dažniau atvykti į Palangą, taip pat paskatins daugiau palangiškių iš taršių automobilių persėsti į ekologiškas transporto priemones.

Kita aktuali aktyvaus laisvalaikio leidimo mėgėjams šiųmetė naujovė – gegužės pabaigoje atidarytas ekstremalaus sporto parkas. Jis skirtas tiek pradedantiems, tiek ir pažengusiems riedlentininkams, BMX dviratininkams, riedutininkams ir paspirtukininkams.

Beveik 1400 kvadratinį metų ekstremalams skirta erdvė su riedlenčių ir hibridiniais elementais, pritaikyta riedučių, riedlenčių ir BMX dviračių sportą mėgstantiems jaunuoliams, įkurta S. Dariaus ir S. Girėno gatvėje, šalia Sporto centro (Sporto g. 3).

Ekstremalaus sporto aikštynas suskirstytas į kelias skirtingas zonas: viena iš jų daugiavfunkcė, skirta riedutininkams, riedlentininkams ir

BMX dviratininkams, antroji – riedučių ir riedlentėms, trečioji – BMX dviratininkams. Moderniame aikštyne įrengta daugiau kaip 30 įvairaus sudėtingumo ekstremalaus sporto mėgėjams tinkančių įrenginių, sportuojančiųjų patogumui įrengti suolai, dviračių stovai, geriamojo vandens fontanėlis, kita reikalinga mažoji infrastruktūra.

Kartu su kitomis Klaipėdos regiono savivaldybėmis dedame daug pastangų, kad augtų užsienio turistų, nusprendusių apsilankyti mūsų pajūryje, srautai. Tad turime naujienu, susijusių su skrydžiais iš Palangos oro uosto. Gegužės pabaigoje atidarytas naujas skrydis Palanga – Amsterdamas. Keleiviai šiuo nauju maršrutu skraidinami du kartus per savaitę.

Beje, galime pasidžiaugti, kad praėjusiais metais Palanga pasiekė visų laikų lankomumo rekordą – 2023 m. kurorte fiksuota beveik 1 mln. 300 tūkst. nakvynių, ir tai yra beveik 50 tūkstančių nakvynių daugiau nei 2022 metais. Šie skaičiai rodo akivaizdžias tendencijas, kad Palangoje atostogautojų kasmet vis daugėja. Pernai daugiausia sulaukta turistų iš Lietuvos, antroje vietoje – iš kaimyninių valstybių: Latvijos, Estijos, Lenkijos. Jų būta ir iš Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Skandinavijos šalių, JAV.



Šiųmetė naujovė – gegužės pabaigoje atidarytas ekstremalaus sporto parkas. Jis skirtas tiek pradedantiesiems, tiek ir pažengusiems riedlentiniams, BMX dviratininkams, riedutininkams ir paspirtukininkams.



Šios vasaros naujovė – automobilių stovėjimas miesto gatvėse. Kaip žinia, Palangoje nuo gegužės 15 d. iki rugsėjo 15 d. imtinai renkama vietinė rinkliava už automobilių statymą nustatytose apmokestinamose kurorto vietose. Šiais metais Palanga sudaro sąlygas atostogautojams, atvykusiems su savo transporto priemonėmis, gerokai sutaupyti – atsisakėme automobilių stovėjimo apmokestinimo nakties metu. Tad, palikus transporto priemones tam nustatytose miesto gatvėse, už jų stovėjimą nuo 24 val. iki 7 val. ryto mokėti nereikia. Dar viena naujovė – apmokestinamose gatvėse centrinėje miesto dalyje numatytos vietos, kur už pirmąjį automobilio statymo valandą apskritai nereikia mokėti.

Važiuojantiems į atokesnius paplūdimius neabejotinai patogi šiųmetė naujovė – rekonstruota Kontininkų gatvė. Vairuotojų ir pėsčiųjų patogumui paklota nauja danga, nutiesti šaligatviai.

Šventojoje vykstančius prie jūros Prieklauskos gatvė taip pat pasitinka teigiami pokyčiai – ne tik baigti šios gatvės tvarkymo darbai, bet ir įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, sutvarkyta teritorija. Įrengta apie 150 stovėjimo vietų automobiliams.

Žinoma, vasarą labiausiai Palangoje lan-

komas yra pajūris. Atostogautojų Palangoje laukia platūs, išpurenti, sutvarkyti ir itin švarūs paplūdimiai. Pajūryje jau sustatytos visos persirengimo kabinos, beveik 1000 atliekoms skirtų specialių, vaizdo nedarkančių konteinerių. Palangos ir Šventosios paplūdimių kasdieniam tvarkymui, smėlio valymui, paplūdimių infrastruktūrai įrengti ir prižiūrėti iš miesto biudžeto skirta per 300 tūkst. eurų. Iš viso miestas prižiūri ir tvarko 23 km paplūdimių.

Mėgstantiems aktyvų poilsį Palangoje siūlome ne tik beveik 60 km dviračių takų, bet ir bėgimo takus. O šią vasarą bus galima nemokamai pažaisti tinklinį net keturiose aikštelėse. Įrengtos trys paplūdimio tinklinio aikštelės – viena Palangoje ir dvi Šventojoje. Dar viena paplūdimio tinklinio aikštelė yra įrengta Palangoje, priekopyje, prie Vaikų parko.

Atostogautojų turiningu poilsiu besirūpinanti Palanga šią vasarą siūlo ir nemokamų renginių gausą. Vien šiais metais renginiais kurorte surengti skirta 1 mln. 550 tūkst. eurų, o vien šiai vasarai – beveik 300 tūkst. eurų. Visi miesto organizuojami renginiai mūsų žiūrovams – tiek vietos gyventojams, tiek turistams – yra nemokami.

Beje, Palanga šiais metais intensyviau atostogų sezono neketina baigti rugpjūčio 31 d.

Rudenį pakviesime į renginius, skirtus grafų Tiškevičių buvimo Palangoje 200-osioms metinėms. O rugsėjo pabaigoje Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos proga Palangoje pirmąsyk bus organizuojamas festivalis „Senjorų savaitė“. Jis vyks rugsėjo 29 d.–spalio 4 d. Palanga pakvies visus Lietuvos senjorus į kurortą, kur jų lauks daugybė muzikinių, sportinių ir edukacinių renginių. Tokio masto nemokamas festivalis senjorams, ko gero, bus pirmasis šalies istorijoje.

Palanga tampa itin aukšto lygio tarptautinių konferencijų ir renginių vieta. Patogi infrastruktūra, gerai išplėtotas apgyvendinimo ir maitinimo sektorius, siūlomos paslaugos bei pramogos lemia, kad Palanga pasirenkama aukščiausio lygio susitikimams. Kurorte rinkosi Europos Sąjungos šalių ministrai, konferencijos „Mūsų Baltija“, dalyviai, taip pat – Europos Regionų komiteto nariai iš 15 Europos Sąjungos šalių, Palangoje vyko garsusis „Lūžio taškas“, Baltijos miestų sąjungos generalinė konferencija „Baltijos jūros miestai remia Ukrainą“, „Pasaulinė lyderystės konferencija“, NATO atstovų susitikimas ir kiti renginiai. Gegužės mėnesį Palangoje vyko ir prestižinis pučiamųjų muzikos pasaulio renginys – Europos brasbendų čempionatas.

## Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“ leidžiamas nuo 1996 m.  
Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,  
el. p. [info@savzinios.lt](mailto:info@savzinios.lt), interneto svetainė [www.savzinios.lt](http://www.savzinios.lt)  
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,  
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,

Facebook savzinios leva Cataldo,  
[cataldoieva@gmail.com](mailto:cataldoieva@gmail.com)

Tiražas 3500 egz.  
ISSN 1392–2467

Mūsų partneriai  
**STRUCTUM**  
*Mano Kraštas*

# TRYS KLAUSIMAI KURORTŲ IR KURORTINIŲ TERITORIJŲ SAVIVALDYBIŲ MĒRAMS

1. Kokios naujovės laukia svečių?
2. Kas pradėdant sezoną kelia daugiausia rūpesčių?
3. Kaip vyksta kurorto ar kurortinės teritorijos plėtra?

## ANYKŠČIŲ KRAŠTO UNIKALUMAS: NUO MĮSLINGŲ PUŠYNŲ IKI KARALIŠKOS ISTORIJS

*Kęstutis Tubis*

*Anykščių rajono savivaldybės meras*

### 1.

Anykščių kurortinė teritorija svečių laukia visus metus. Poilsiautojus šią vasarą kviečiame į pažintinį su mitų apipintais pušynais, Šventąja ir visais upelyčiais, ledynų suneštais kalnais ir Puntuko šeimyna. Su literatūros klasika ir šian-diena, atrasta karališka regiono istorija, gamtos galia sveikatai, pramogomis ir spalvingu mūsų miesto jaukumu.

Siaurukas keliautojams siūlo išskirtinį ir nepakartojamą dviračių turą su gidu po unikalias Anykščių lankytinas vietas. Dviračių mylėtojus džiugins praplėsta dviračių takų infrastruktūra, Tiltų gatvės komplekse įsikūręs restoranas ir mieste naujai atsidarę kavinės leis mėgautis išskirtinio skonio patiekalais. Po miestą keliones organizuoja pramoginis traukinukas, šalia menų inkubatoriaus-menų studijos atidarytas kupolas su gyvais tropiniais drugeliais bei daugybė kitų, jau daug metų veikiančių pramogų.



*Kultūros ir žirgų sporto šventėje „Bėk bėk, žirgeli!“ svečiai iš Ukrainos įteikė merui savivaldos simbolį Kirvuką.*

Ištisus metus lankomame Arklio muziejuje pristatoma atnaujinta ekspozicija apie ratus ir vežėčias, Storių kaime poilsiautojų laukia 1200 metrų ilgio pažintinis takas, kurio pabaigoje pasitinka laiptai į aukščiausią Anykščių regioninio parko Storių kalvą. Kurklių sinagogoje kviečiama susipažinti su litvakų istorija, dalyvauti pasaulinio garso dailininkų

parodose, klausytis koncertų. Rajone gausu vandens, žirgų, aktyvių sporto pramogų ir galime pasidžiaugti, kad pramogų kiekvienais metais vis daugiau.

### 2.

Rūpesčių daugiau ar mažiau turime nuolat, nes mūsų siekiamybė vystyti kultūrinį turizmą visame rajone, saugoti ir puoselėti krašto kultūrinės tradicijas, siekti kurorto statuso ir stiprinti rajono įvaizdį.

Kasmet organizuojame atitinkamus darbus, dirbame vardan rajono gyventojų ir svečių. Plečiame ir tvarkome infrastruktūrą, darome miestą patogų visiems. Siekiant kurorto statuso turime patvirtintą darbo grupę, kuri labiau gilinasi į esminius darbus, dokumentaciją ir tikslingai planuoja tolesnius veiksmus kurorto statuso siekimui. Bene didžiausia problema yra aplinkelis, kuriuo Anykščius turėtų apvažiuoti sunkiojo transporto priemonės. Jaučiame trūkumą ir apgyvendinimo paslaugų teikėjų sektoriuje.

### 3.

Kalbant apie Anykščių kurortinės teritorijos plėtrą, didžiausią neigiamą poveikį turi aplinkkelio ir tilto nebuvimas, apgyvendinimo paslaugų sektoriaus lėta plėtra.

Lietuvoje infrastruktūros finansavimas yra nepakankamas. Stebint daugelio Europos valstybių gaunamas lėšas, mūsų skaičiai yra apgailėtinaai maži, visus darbus savivaldybės atlieka pačios. Didelis dėmesys turėtų būti skiriamas įstatyminei bazei, ilgalaikės sveikatos turizmo strategijos formavimui ir įgyvendinimui, kurortologinių mokslinių tyrimų įgyvendinimo politikos sukūrimui bei kitiems svarbiems sektoriaus veiksniams.

Norisi, kad kiekvienas anykštėnas būtų savo miesto ambasadorius ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

## BIRŠTONE PRAMOGOS NE TIK ANT ŽEMĖS

*Nijolė Dirginčienė*

*Birštono savivaldybės merė*

### 1.

Birštono kurortas svečius vilioja ne tik sanatorijomis, garsėjančiomis daugiametėmis gydymo tradicijomis, mineraliniu vandeniu, bet ir svetingais viešbučiais, restoranais, puikiomis aktyvaus laisvalaikio galimybėmis,



*Šiomet Birštonas mini net kelias svarbias sukaktis: sukanka 145 metai kai kurorte atrastas mineralinis vandens šaltinis. Prieš 100 metų mineralinis vanduo buvo išpilstytas į butelius.*

kultūriniais renginiais, pramogomis ne tik ant žemės, bet ir vandenyje bei ore.

Birštoną turistai yra pamėgę ir dėl geros pėsčiųjų bei dviračių takų infrastruktūros. Visoje savivaldybėje yra apie 40 kilometrų takų. 2022 m. atidarytas dviračių ir pėsčiųjų viadukas per magistralinį kelią link Birštono apžvalgos bokšto sujungė dvi miesto dalis ir dabar nereikia kirsti magistralinio kelio. 2023 m. pabaigoje buvo pradėtas įrengti 4 km asfaltbetonio dangos, nuo važiuojamosios kelio dalies atskirtas atitvaru, dviratininkų ir pėsčiųjų takas Birštono vienkiemis–Nemajūnai. Jį baigus, nauju ir jau esančiais takais, bus galima keliauti nuo Birštono kurorto iki Nemajūnų ar netgi Punių.

Nors jau beveik dešimtmetį Birštono savivaldybė yra viena saugiausių savivaldybių Lietuvoje, ir toliau skiriame didelį dėmesį saugumui. Praėjusiais ir šiais metais atnaujiname vaizdo stebėjimo kameras, todėl tiek gyventojai, tiek svečiai galės jaustis dar saugiau.

Kovo mėnesį Birštono savivaldybės taryba patvirtino mobilių pontoninių prieplaukų įrengimo tvarką Birštono savivaldybės patikėjimo teise valdomuose paviršiniuose vandens telkiniuose. Norintiems įsirengti laikinas prieplaukas, šia tvarka nustatytos aiškesnės taisyklės ir, tikiuosi, kad šiais metais Nemune matysime dar daugiau laivelėlių. Laivai ne tik papuošia kurortą, bet jau tapo gyventojų ir turistų mylima pramoga. Visiems, kurie dar neišbandė šios pramogos, rekomenduojau išbandyti plaukimą laivu vaizdinga Nemuno upe.

Atsinaujinanti sanatorija „Vermė“ plečia komercinių paslaugų spektrą ir gerina paslaugų kokybę. Praėjusiais metais buvo atklintas



pagrindinės gydyklos pirmo aukšto remontas, įrengta erdvė nedideliams renginiams „Stiklo salė“, atnaujintas komercinių klientų B korpuso valgyklos interjeras, sudaryta galimybė sanatorijoje svečiuotis klientams su augintiniais (įrengti 2 numeriai su atskirais išėjimais į lauką), atnaujintos kitos erdvės. Suremontavus pagrindinę gydyklą ir įrengus mineralinio vandens baseinėlį, pradėta teikti nauja procedūra – mineralinio vandens terapija. Taip pat pradėti C korpuso remonto darbai, po kurių padidės kambarių skaičius, bus įrengta posėdžių salė, šiuolaikiška 200 kv. m. renginių (konferencijų) salė, naujas liftas, treniruoklių salė, vaikų žaidimų kambarys. Į C korpuso atidarymą sanatorija planuoja pakviesti vasaros pabaigoje, rudens pradžioje.

Šią vasarą duris atvers naujas viešbutis ir restoranas Birštone „Harmony Park Birštonas“. 3 aukštų pastate veiks *boutique* stiliaus viešbutis su 14 jaukių ir erdvių kambarių, išskirtinės kokybės maisto restoranas su 150 vietų lauko terasa, privati pobūvių / konferencijų salė, talpinanti iki 40 asmenų ir mini SPA su gydomosiomis programomis sveikatinimui ir poilsiui.

Atgimsta buvęs apleistas, neveikiantis sanatorijos „Sruogos 5“ pastatas, kuriame duris atvers modernus, trijų aukštų, su vaizdu į Nemuną bei Vytauto kalną 32 minimalistinio ir šilto *boutique* interjero kambarių viešbutis, erdvės įvairaus dydžio renginiams, restoranas, bendradarbiystės erdvė.

„Pramogų kalnas“ svečiams siūlo naują nusileidimo padangomis trasą mažiems ir dideliems. Tai pramoga, nepalikianti abejingų greičio ir adrenalino fanų. Galima išbandyti dvi trasas: paprastesnę ir ekstremalesnę versiją. „Pramogų kalne“ galite išbandyti ir vasaros rogučių trasą, tinklų labirintą vaikams, vairavimo mokyklėlę, kitas pramogas. Atsinaujino kavinė „Vasara Birštone“, siūlanti atrasti naujus vasaros skonių.

Kaip ir kiekvienais metais kurorte netrūks įvairių renginių. Birželio 6–9 d. atšventėme tradicinę Birštono kurorto šventę, o jau birželio 23 d. Birštono savivaldybė drauge su „Vytautas Mineral SPA“ pakvies į dar vieną, trumpiausios metų nakties šventę – Jonines. Renginyje lauks įtraukiančios veiklos tiek mažiems, tiek dideliems, sporto rungtys, turnyrai, aktyvaus laisvalaikio pramogos, edukacijų erdvė, skrydžiai oro balionais, gatvės maisto festivalis, ugnies šou, muzikiniai Tabasco, Allegretto Band, Edmundo Kučinsko ir kitų atlikėjų pasirodymai. Vasarą Birštone netrūks ir kitų renginių: liepos mėn. bus pristatytas Andželikos Cholinos šokio spektaklis „Jaunystė“, liepos–rugpjūčio mėn. skambės Birštono vasaros menų akademijos koncertai, o paskutinį vasaros mėnesį koncertą Vasaros estradoje surengs Andrius Mamontovas. Gruodį visus pakviesime į Birštono kurorto kalėdinės eglės įžiebimo šventę.

## 2.

Nors esame viena saugiausių savivaldybių Lietuvoje, tačiau augant turistų srautams,

daugiau dėmesio skiriame tiek gyventojų, tiek svečių saugumo užtikrinimui, pėsčiųjų, dviratininkų, automobilių saugaus eismo organizavimui, automobilių statymo problemoms spręsti. Skatiname turistus po kurortą keliauti daugiau pėsčiomis ar dviračiais, automobilius paliekant erdviuose, toliau nuo miesto centro ir senamiesčio esančiose automobilių aikštelėse.

## 3.

Kurorto plėtrai neigiamai atsiliepia mažesnis finansavimas, sumažėjusi Europos Sąjungos finansinė parama. Taip pat teritorijų planavimo dokumentuose numatyta gana ribota, kompaktiška Birštono plėtra, nes didžioji kurorto teritorijos dalis yra esami ir plėtojami žalieji plotai: miškai, parkai, skverai, kitos rekreacinės teritorijos, kuriose jokia statyba negalima.

Dažnai plėtrą stabdo ir tiesiog per didelis biurokratizmas, ilgos derinimo procedūros tarp skirtingų institucijų, įstatymų ribojimai bei keliama aukštesni reikalavimai dėl to, kad kurortas yra Nemuno kilpų regioniniame parke. Pavyzdžiui, egzistuoja pastatų, problemų regioniniame parke, aukštingumo statoma. Leidimas statyti aukštesnius pastatus, kad ir iki 15 metrų aukščio, padėtų kurorte išlaikyti daugiau žaliųjų zonų.

Savivaldybė skatina investuoti ir vystyti veiklą apleistuose pastatuose. Anksčiau buvo skelbiami atviri konkursai ilgalaikiai apleistų pastatų nuomai su privalomuoju kurortinių paslaugų teikimo įpareigojimu, kurie labai pasiteisino, tačiau šiuo metu LR teisės aktai leidžia statinius nuomoti tik trumpam laikotarpiui, o tai tikrai neskatina vystytojų tvariai investuoti į apleistus statinius.

Džiaugiuosi, kad būnant Lietuvos kurortų asociacijos prezidente pavyko pasiekti, kad būtų priimtas Lietuvos Respublikos kurortų ir kurortinių teritorijų darnaus vystymo įstatymas. Iki įstatymo priėmimo kurortų sritį Lietuvoje reguliavo atskiri teisės aktai, kurie nebuvo tikslingai nukreipti į kurorto ir kurortinės teritorijos statusą turinčių savivaldybių aiškų reglamentavimą, nepabrėžiama kurortų svarba turizmui Lietuvoje, išskirtinumas ir savarankiškumas, nebuvo pakankamai atsižvelgiama į šių vietovių sukuriamą ekonominę naudą. Šis įstatymas padės užtikrinti nuoseklią ir darnią Lietuvos kurortų bei kurortinių teritorijų plėtrą.



230-ąjį jubiliejų švenčiančiame kurorte atidengti skulptoriaus Romualdo Inčirausko sukurti atminimo suoleliai Druskininkams nusipelnusiems žmonėms: Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui, Karoliui Dineikai, Žakai Lipščiui ir Ignacijui Fonbergui.

## JUBILIEJINIAI DRUSKININKŲ METAI

Ričardas Malinauskas

Druskininkų savivaldybės meras

### 1.

Druskininkai šiais metais mini 230 metų jubiliejų, tad esame įsikusę į gimtadienio maratoną, kuris dovanoja daug įspūdžių ir gausybę renginių.

Šiais metais Druskininkuose atidengti 5 įspūdingi skulptoriaus R. Inčirausko sukurti atminimo suoleliai. Keturi iš jų skirti kurortą garsinusioms asmenybėms: M. K. Čiurlioniui, K. Dineikai, Ž. Lipščiui, I. Fonbergui, penktasis suolelis skirtas Lenkų bendruomenei ir 1863 metų sukilimui.

Ant kurorto širdyje esančio Druskonio ežero iškilo pontoniniai tiltai, kuriais Druskininkų gyventojai ir svečiai gali pasivaikščioti ir pasigrožėti aplinka.

Druskininkų aerodrome startavo Aeroparkas, jame laukia kylantys ir besileidžiantys mažieji lėktuvai, baras, lauko kavinė, grill zona, batutų ir lauko žaidimų aikštelės.

Jau daug metų Druskininkų, kaip gydomojo kurorto simboliu, vadinama Druskininkų gydykla keičia savo veidą. Prieš kelerius metus buvo atnaujinta „Sveikatos rato“ zona, o prieš keletą savaičių duris atvėrė iš pagrindų atnaujintas vonių skyrius, kuriame vienu metu bus teikiamos net 26 sveikatinimo procedūros.

Aktyvaus laisvalaikio mėgėjai jau kitą mėnesį galės išbandyti net 5 „Pickleball“ žaidimo aikšteles, dvi iš jų bus įrengtos K. Dineikos sveikatingumo parke, o dar trys „Snow Arenos“ teritorijoje.

Taip pat šiais metais atnaujinsime kurorto centre esantį bažnyčios skverą – darbai jau prasidėjo.

Ilgą laiką Druskininkams gėdą dariusią privačią autobusų stotį nupirkus bendrovei „Kautra“, jau netrukus startuos įspūdingo projekto darbai – kurorte atsiras traukos centras su parduotuvėlėmis, kavinėmis, amfiteatru, autobusų stotimi ir moderniu laukiamuoju, o pagrindinis akcentas bus iš pastato vidaus kylantis helio balionas.

Kitamet gimtadienio renginių maratoną pakeis Lietuvos kultūros sostinės renginiai,

taip pat švęsime M.K. Čiurlionio 150-ąsias gimimo metines, tad ir toliau stebinsime renginių gausa.

### 2.

Druskininkai – ištisus metus veikiantis kurortas, tad pasitinkant vasarą kažkokie išskirtiniai rūpesčiai mūsų neištinka. Kaip visada yra atnaujinama mažoji architektūra, gėlynai, infrastruktūra. Tvarkomės ir aplinką prižiūrime visus metus, taip pat dirbame su rinkodara, marketingu, kultūriniais renginiais – šie procesai nenutrūksta, o jei pasitaiko problemų – ieškome sprendimų ir juos randame.

### 3.

Druskininkai yra ta savivaldybė, kuri turėdama tikslą, jį visada pasiekia.

## VILIOJANTIS TYRAS IGNALINOS KRAŠTO GROŽIS

*Laimutis Ragaišis*

*Ignalinos rajono savivaldybės meras*



*Rojuje, profesoriaus Adomo Hrebnickio memorialiniame muziejuje, pirmą kartą organizuotas Poezijos ir muzikos festivalis „Tarp žydinčių Rojaus obelų“.*

### 1.

Poilsiu nuteikiantį Ignalinos kraštą pristančiantis simbolis – baltoji vandens lėlė – kalba apie tyrą gamtos grožį ir šviesią aplinką. Čia puikių sąlygų visais metų laikais turiningai leisti laisvalaikį. Turime daugiau nei 200 ežerų, kelias dešimtis upių, džiaugiamės Aukštaitijos nacionalinio parko nuostabiomis vietovėmis, lankytiniais objektais. Mūsų kraštas patrauklus natūralia gamta, žvejyba, vandens pramogomis, turistiniais žygiais, dviračiais, pėsčiomis, skraidyba ar ramiu poilsiu vienoje iš 60-ties kaimo turizmo sodybų.

Ignalina žavi smėlėtais pušynų takeliais, puikiais paplūdimiais, sporto erdvėmis. Aktyviai laiką leisti mėgstančius vilioja „Žuvėdros“ pramogų parkas ir skrydis per Paplovinio ežerą. Miesto paplūdimio teritorijoje prie Gavaičio ežero pastatyti „Pliužo klubo“ poilsio nameliai. Šią vasarą jų bus daugiau – net 20. Prie namelių yra vaikų žaidimų aikštelės. „Pliužo klubas“ klientus žada nustebinti padelio teniso ir pliažo teniso kortais. Šalia bus įrengtos dvi elektromobilių įkrovimo aikštelės. Ant Gavio ežero kranto veikia viešbutis „Lake and Library“. Paplūdimyje galima žaisti paplūdimio tinklinį, futbolą, pasivaikščioti sveikatingumo taku,

naujuoju taku palei Gavaičio ežerą. Malonu laiką leisti ir miško parke prie Palaukinio ežero. Čia bus iškabinti lauko ekspozicijai pritaikyti tarptautinio dailės plenero dalyvių paveikslai.

Palūšėje, Lūšių ežere, šią vasarą kviečiame paplaukioti motoriniais laivais, valtimis, irklentėmis ar baidarėmis. „Aukštaitijos laivai“ vasaros sezoną pradeda su dviem naujais laivais, vienas jų – elektrinis. Naktinis safaris, elektrinių dviračių nuoma, žygiai su gidais pėsčiomis ir baidarėmis, žygiai brendant upėmis ir dar daug kitų pramogų džiugins turistus ir poilsiautojus šią vasarą. Vis labiau populiarėja aktyvus sveikatinimo turizmas. Smagu, kad atgimė poilsio namai Švedriškėje, ant Ažvinčio ežero kranto. Čia veikia Ignalinos vasaros nuotykių ir poilsio kompleksas, pritaikytas vaikų ir jaunimo poilsio stovykloms.

Turime vienintelį tokį Lietuvoje Bitininkystės muziejų, kuriame apžiūrint interaktyvias ekspozicijas, dalyvaujant edukacijose, ramybę atrandant poilsio erdvėse, galima praleisti visą dieną. Naujovė – čia veikianti kavinukė „Bitutė“. Ignalinos kraštą garsina kultūrine, pramogine ir sveikatinimo veiklą vykdančios Paliesiaus dvaras. Didelio lankytojų srauto sulaukia visą vasarą lankytojams atverta unikali šv. Juozapo Palūšės bažnyčia, Palūšės valtinės ir „Žvejo kranto“ koncertinės programos.

Ignalinos krašto muziejuje, A. Hrebnickio muziejuje Rojaus kaime galima susipažinti su šių vietų ir gyventojų istorija, amatais, papročiais ir tradicijomis. Be pagrindinių ekspozicijų, nuolat organizuojamos parodos, įvairūs renginiai, edukaciniai užsiėmimai. Muziejus įgyvendina projektus, kurie padės turizmui pritaikyti Ignalinos rajone esančius Pirmojo pasaulinio karo istorinio paveldo objektus.

### 2.

Labai svarbus pirminis įvaizdis, kurį pamato, pajunta mūsų svečiai. Į Ignalinos kraštą atvykstantys turistai, poilsiautojai pirmiausia pamato ir įvertina mūsų kelių būklę, kuri šiuo metu kai kuriais atvejais tikrai nėra tinkama kurortinei teritorijai reprezentuoti. Pvz., vieno populiariausių maršrutų Ignalina–Palūšė kelias atrodo gana apgailėtina ir juo važiuojantiems, matyt, sukelia daugiau neigiamų nei malonių emocijų. Savivaldybės pastangos ir kreipimasis į atsakingas institucijas, praeitais metais atliktas nedidelis remontas kol kas netenkina lūkesčių. Ir toliau bendraujame su kelininkais, viliamės, kad šis ypač vaizdingas maršrutas galiausiai nebekels rūpesčių.

Kalbant apie kurortinės teritorijos patrauklumą, labai svarbus ir vietinių gyventojų, ir atvykstančiųjų tausojantis požiūris į aplinką. Dar vis pasitaiko atvejų, kai liūdina neatsakingas poilsiautojų elgesys. Nors tiek daug kalbama apie ekologiją, gamtoje vis dar paliekamos šiukšlės ir netvarka.

### 3.

Kurortinės teritorijos plėtrai įtakos turi daug faktorių. Šiuo metu neigiamai atsiliepi geopolitinė situacija, užsieniečiams atrodanti

grėsminga mūsų geografinė padėtis Ukrainoje vykstančio karo fone ir Baltarusijos pašonėje. Mums labiausiai pastebimas finansinių išteklių trūkumas viešųjų objektų tvarkymui, neatsiranda rimtų ir atsakingų investuotojų, galinčių steigti ir vystyti verslus mūsų rajone, juntama didelė konkurencija su kitais Lietuvos rajonais. Ignalinos krašte trūksta maitinimo įstaigų, kompleksinių rekreacinių paslaugų, skirtų didesnėms grupėms turistų. Taip pat jaučiamas viešbučių stygius, jei nori kartu apsigyventi 30-ties ir daugiau žmonių grupės. Su galimais investuotojais susitinkame, bendraujame ir tikimės proveržio.

## IŠSKIRTINĖ RAMYBĖS, TYLOS IR JAUKUMO OAZĖ KAUNO RAJONE

*Valerijus Makūnas*

*Kauno rajono savivaldybės meras*

### 1.

Kurortinę teritoriją Kauno rajone sudarantys trys Nemuno skalaujami miesteliai – Kulautuva, dalis Zapyškio ir Kačerginė – dar tarpukario Lietuvoje garsėjo tyru gamtos grožiu ir sveikatos šaltinių galiomis.

Apsilankę Kačerginėje galite paragauti Šaltinio aikštėje trykstančio šaltinio vandens, turinčio stebuklingų galių. Sakoma, kad nusibraukus juo veidą vieną kartą – atjaunėjama penkeriais metais. Šių dienų Zapyškis – Kauno rajono kurortinės teritorijos uostas. Gaivus Kulautuvos pušynų oras atpalaiduoja, padeda įveikti nuovargį, stresą, atgauti jėgas. Pasivaikščiojimas miško takais – puikus vaistas nuo kasdienių rūpesčių, veiksmingas visais metų laikais, netgi žiemą.



*Kauno tvirtovės III forte įgyvendinta dar viena Dalyvaujamojo biudžeto idėja. Forte bendruomenei atvertas sveikatingumo takas ir rekreacinė zona.*

Kauno rajonas kasmet savo gyventojams ir turistams paruošia kupiną įspūdžių vasarą. Šiomet savivaldybė turistams pasiūlys nemažai naujovių.

Parengėme orientacinį-pažintinį žaidimą „Vasarotojos Adelės užrašai“, kurio metu kviečiame atvykti į Kauno rajono kurortinę teritoriją ir, atliekant nesudėtingas užduotis, smagiai, o svarbiausia – visiems kartu turiningai praleisti laiką gryname ore, kuris čia tikrai ypatingas. Norint dalyvauti žaidime jums reikia turėti leidinį „Vasarotojos Adelės užrašai“. Leidiniai



platinami nemokamai. Juos gyventojai ras Kulautuvos mineralinio vandens biuvetėje, Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centre (Raudondvario dvare) ir kultūros laive NEMUNO 7 Zapyškyje. Vedini tarpukario damos prisiminimų, keliaukite po miestelius nuo vieno žaidimo punkto prie kito ir atlikite pateiktas užduotis. Pakeliui aplankysite įdomiausias miestelių vietas, pažinsite turtingą istoriją, ryškų pėdsaką palikusias asmenybes ir reikšmingiausias įvykius. Kai išspręsite visas užduotis, atvykite į Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centrą ir atsiimkite prizą.

Besiplečiantį dviračių infrastruktūra kviečia Kauno rajoną pažinti minant dviračio pedalus. Vystomo mažojo Pakaunės turizmo žiedo projekto dėka be jokio vargo dviračių takais galima pasiekti Kačerginę, Zapyškį ar kitame Nemuno krante įsikūrusią Kulautuvą. Prie Šakių plento jau įrengtas dviračių takas, kuris leidžia Kačerginę pasiekti nuo Ringaudų gyvenvietės.

Kultūros laivas „Nemuno 7“ nuo gegužės kviečia į įvairias edukacijas ir koncertus. Plėtojant vartojimo mažinimo ir antrinio daiktų panaudojimo temas edukacijos dalyviai turės galimybę idėjas paversti realybe ir susikurti savo antrinio dizaino objektą.

Kačerginės kraštovaizdžio pažintinis takas pasiruošęs džiuginti visus atvykusius tiek kraštovaizdžiu, tiek interaktyviais sprendimais.

Prie Nemuno įsikūrusiuose Kauno rajono miesteliuose – Kačerginėje, Zapyškyje, Kulautuvoje ir Vilkijoje rasite jaunųjų fotografų plenero „Žmogaus gyvenimas prie vandens“ lauko parodas. Parodos surengtos įgyvendinant Latvijos ir Lietuvos programos projektą „Gyvenimas prie upių: turizmo produktų kūrimas, remiantis ankstesne ir dabartine Baltijos šalių istorija“.

Šiais metais Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centras atnaujino Kauno rajono kurortinės teritorijos žemėlapij lietuvių-anglų kalbomis ir išleido papildomą žemėlapij – lenkų-vokiečių kalba, nes iš šių šalių sulaukiame daugiausiai turistų.

Taip pat centras šiais metais sukūrė naują suvenyrą atspindintį Kauno rajono kurortinę teritoriją. Tai raktų pakabukas ant kurio esantys simboliai simbolizuoja kurortinės teritorijos miestelius: Kulautuvą, Kačerginę ir Zapyškį. Kasmet Zapyškyje vyksta aitvarų festivalis „Tarp žemės ir dangaus“, Kulautuvoje aidai „Akacijų alėja“, o pušynais apsupta Kačerginė džiugina muzikiniais vakarais Liepų parke.

## 2.

Kauno rajono kurortinė teritorija yra ramybės, tylos ir jaukumo oazė. Čia gyventojai ir turistai ieško, kaip sveikai ir aktyviai praleisti laisvalaikį, pasimėgauti gamtos teikiamais malonumais, todėl labai svarbu išlaikyti esamą gamtos grožį, jį puoselėti. Mūsų kurortinėje teritorijoje, kaip ir visoje Lietuvoje, plinta spygliuočių medžių ligos, kurios naikina mišką. Džiaugiamės, kad kirtavietėse medžiai buvo atsodinti tai vietai būdingomis medžių rūšimis.

Nemune sparčiai auga vandens transporto priemonių skaičius, todėl skiriame didesnį dėmesį saugiam šių transporto priemonių naudojimui, aktyviai bendradarbiaujame su policijos pareigūnais, kurie padeda užtikrinti gyventojų saugumą tiek vandenyje, tiek ir sausumoje.

## 3.

Kasmet susiduriame su gamtos padariniais, kurie turi įtakos mūsų laivybos sezono pradžiai.

## NERINGA SVETINGA TIEK RAMAUS, TIEK AKTYVAUS POILSIO MĖGĖJAMS

*Darius Jasaitis*

*Neringos savivaldybės meras*

## 1.

Naujoje vietoje, ant Meškos galvos, kiekvieną atvykstantį sveikina Neringos garbės piliečio, menininko Eduardo Jonušo skulptūrinė kompozicija „Neringos vartai“. Prieš perkeliant į naują vietą, žinomas vėtrungių meistras Vaidotas Bliūdžius sukūrė šios, 1972-aisiais pastatytos bei laiko ir gamtos sąlygų paveiktos, skulptūros repliką.

Net kelios naujovės sutinka aktyvaus laisvalaikio mėgėjus. Juodkrantės pajūryje esantį sporto aikštyną, sudarytą iš krepšinio, teniso ir mažojo futbolo aikštelių, papildė naujos kartos treniruoklių kompleksas. Tai vienas didžiausių atviroje erdvėje įrengtų treniruoklių kompleksų visoje Lietuvoje. Jau baigiami naujos krepšinio aikštelės Juodkrantės pamaryje įrengimo darbai. Greta jos įrengta nauja aikštelė ir tinklinio gerbėjams.

Neringa turės dar vieną apšviestą taką prie jūros – jau vyksta baigiamieji Juodkrantės sveikatingumo tako atnaujinimo darbai. Čia bus įrengtos pėstiesiems ir dviratininkams skirtos poilsio zonos su suolais, kviečiančios ilgiau stabtelėti tikrai išskirtiniame Juodkrantės miške. Jau šią vasarą bus galima naudotis atnaujintu Pervalkos molu, kuris bus pritaikytas romantiškiems pasivaikščiojimams ir pasisėdėjimams bei laivelų prisišvartavimui.

Ir šiais metais net trys Neringos paplūdimiai: Nidos ir Juodkrantės centriniai bei Preilos – puošis tarptautiniu paplūdimių kokybės ženklu – Mėlynąja vėliava. Atnaujiname viešųjų

tualetų tinklą: pasitinkant vasarą įrengti trys nauji stacionarūs tualetai.

Šlovės take atidengsime naujus atminimo delnus. Svarbiausia žinia – 2024-ieji Neringoje – Švyturių metai. Šią vasarą įvyks pusšimtis renginių ir iniciatyvų, skirtų susipažinti su Nidos, Juodkrantės ir Pervalkos švyturiais.

## 2.

Tiek džiaugsmą, tiek rūpestį kelia vykdomi dviračių tako Smiltynė–Nida atkarpos pro Juodkrantę link Pervalkos bei Preilos ir Pervalkos jungčių su pajūriu rekonstravimo darbai. Taip pat gegužę prasidėjęs krašto kelio Smiltynė–Nida beveik dešimties kilometrų remontas. Turiu pastebėti, kad visi šie darbai organizuojami tikrai operatyviai. Esame dėkingi tiek Susisiekimo ministerijai, tiek akcinei bendrovei „Via Lietuva“ bei rangos darų bendrovei YIT Lietuva, o kurorto gyventojų ir svečių prašome šiek tiek kantrybės – jau rudenį turėsime kur kas geresnes susisiekimo galimybes Neringoje.

Dar vienas iššūkis, su kuriuo turbūt susiduria dauguma šalies kurortų ir ne tik – žmoniškųjų išteklių stoka tiek viešajame sektoriuje, tiek privačiame.

## 3.

Esame išskirtiniai tuo, kad Neringos savivaldybės ribos visiškai sutampa su Kuršių nerijos nacionalinio parko ribomis – esame viena labiausiai saugomų teritorijų Lietuvoje ir didžiausios problemos yra susijusios su teritorijų planavimo procedūromis, kurios dažnai tampa kliūtimi tinkamai vystant kurortinę infrastruktūrą.

Teritorijų planavimo dokumentų rengimas Neringoje kartais trunka dešimtmečiais ir tai stabdo kurorto plėtrą. Pavyzdžiui, sprendimų, kaip turėtų būti tvarkoma Juodkrantės Gintaro įlanka pradėta ieškoti dar 1998-aisiais ir tik praėjusiais metais pagaliau pavyko su visomis institucijomis suderinti bei patvirtinti šios teritorijos detalų planą. Nidos centre esančių buvusio žuvininkystės ūkio pastatų projektavimo darbai prasidėjo 2010-aisiais metais – kol vyko teritorijų planavimo procedūros per šį laikotarpį keitėsi projekto partneriai, buvo prarasti investuotojai. Džiaugiuosi, kad pagaliau projektui buvo įžiebta žalia šviesa ir rudenį jau prasidės daugiafunkcio viešbučio komplekso „Marina Nida“ statybos darbai.

*Neringos savivaldybės meras Darius Jasaitis: esame viena labiausiai saugomų teritorijų Lietuvoje ir didžiausios problemos yra susijusios su teritorijų planavimo procedūromis, kurios dažnai tampa kliūtimi tinkamai vystant kurortinę infrastruktūrą.*



Dėl teritorijų planavimo sudėtingumo didžiausiu iššūkiu tampa net autobusų stotelės Juodkrantėje įrengimas.

Šiandien esame dėkingi Seimui, kad buvo priimti Miškų įstatymo pakeitimai, suteikiantys galimybę valstybiniuose miškuose tvarkyti takus. Neringoje iki šiol to daryti paprasčiausiai negalėjome.

Kuršių neriją būtina saugoti. Turime vadovautis tvaraus vystymo gairėmis, bet tuo pačiu turime nepamiršti, kad kurortinės paslaugos ir architektūra Kuršių nerijoje yra neatsiejama jos istorinio kultūros paveldo dalis ir išskirtinės visuotinės vertės interesams neprieštaruja.

## TRAKAMS TURI BŪTI SKIRIAMA DAUGIAU VALSTYBĖS DĖMESIO

**Andrius Šatevičius**

*Trakų rajono savivaldybės meras*

### 1.

Pastaraisiais metais ypač daug investuojame į infrastruktūros Trakuose gerinimą – atnaujiname viešąsias erdves, skverus Karaimų gatvėje (prie Trakų meno mokyklos ir Šv. Jono Nepomuko koplytstulpio), modernizavome miesto apšvietimą, atvėrėme istorinę miesto dalį – pėstiesiems ir universaliam naudojimui pritaikėme Karaimų gatvę, joje įrengėme poilsiu skirtus mažosios architektūros elementus.

Lankytojų jau laukia ir po rekonstrukcijos atnaujintas beveik 5 km ilgio Varnikų pažintinis takas su audio gidu, o netoli šio pažintinio tako džiugina naujas traukos objektas – įrengta geriamojo mineralinio vandens biuvetė. Iš šio gręžinio išgaunamas vanduo yra natūraliai švarus (jame nėra jokios vietinės antropogeninės (mikrobinės ir cheminės) taršos požymių), pasižymi maža gamtinės kilmės bendros geležies koncentracija (0,12–0,14 mg/l), o dėl mažos mineralizacijos tinka sumažinto natrio kiekio dietai. Pabūti vienuoje ar atrasti vidinę ramybę kviečia šalia biuvetės esanti Trakų Dievo Motinos koplytėlė.



*Trakuose lankytojų jau laukia atnaujintas beveik 5 km ilgio Varnikų pažintinis takas su audio gidu.*

Daugelis mielai lanko Trakų Salos pilyje įsikūrusį muziejų, tačiau kviečiame užsukti ir į Trakų Pusiasalio pilį. Šiomet baigtas paskutinis

jos bokštų rekonstrukcijos etapas. Taip pat Trakų istorijos muziejus lankytojams pristato atnaujintą Serajos Šapšalo karaimų tautos muziejaus ekspoziciją.

### 2.

Vasaros sezonui Trakų miestas ir rajonas yra pasiruošę. Trakų mieste Akmenos ežero paplūdimyje, užtikrinant poilsiautojų saugumą paplūdimio darbo metu, budi Trakų rajono priešgaisrinės gelbėjimo įstaigos gelbėtojai. Šiame svečių ypač pamėgtame paplūdimyje aktyvų laisvalaikį pajavairina ir šiuolaikiškai įrengta tinklinio aikštelė. Vasaros sezonu poilsiautojų gausiai lankoma Lentvario Graužio ežero maudykla, tad tarantis su Trakų rajono priešgaisrine gelbėjimo įstaiga planuojama užtikrinti gelbėjimo paslaugą ir joje.

Stengdamiesi užtikrinti turizmo infrastruktūros plėtrą, gyventojų ar atvykstančių poilsiautojų saugumą, bendradarbiaujame su savivaldybės partneriais užsienyje – miestų, rajonų, regionų savivaldybėmis, drauge rengiame projektus.

Šiomet Trakų rajono savivaldybė kartu su Trakų rajono priešgaisrine gelbėjimo įstaiga bei Gibų savivaldybe (Lenkija) pradėjo įgyvendinti projektą „Bendradarbiavimo valdymo tobulinimas turizmo saugumo kontekste Lietuvos–Lenkijos pasienio regione“, kuris finansuojamas pagal Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programą. Jo metu Trakų rajono priešgaisrinės gelbėjimo įstaigos gelbėtojai ir savanoriai gerins pagalbos skendimo, gamtinių stichinių nelaimių ir gaisrų atvejais teikimo praktinius įgūdžius. Taip pat bus įsigyta visa skęstančiųjų gelbėjimui ir prevencijai reikiama įranga. Tai priemonės, reikalingos siekiant pagrindinio tikslo – turistų ir gyventojų saugumo užtikrinimo.

### 3.

Trakai yra kurortinė teritorija, o kurortinės teritorijos gauna mažesnę finansavimą nei kurortiniai miestai. Trakams, ne tik kaip kurortinei teritorijai, bet ir istorinei sostinei, turi būti skiriamas didesnis valstybės dėmesys.

2023-ųjų rugsėjo 6 dieną, Vyriausybė nusprendė nepritari idėjai keliems šalies miestams – istorinėms sostinėms – mokėti specialias tikslines valstybės dotacijas kultūros paveldui ir turizmo plėtrai. Tokį sprendimą pasiūlė Finansų ministerija. Trakams, istorinei sostinei, iš esmės stinga valstybės dėmesio. Dažnai mėgstame sakyti, jog Trakai – Lietuvos vizitinė kortelė, unikalūs ne tik istorine verte, bet ir gamtiniu paveldu, tačiau palaikymo ir finansinės pagalbos, reikalingos miesto reprezentatyvumui užtikrinti, nesulaukiame. Istorinių sostinių statusas yra labai svarbus, tačiau puikiai suprantame, kad statusas be atitinkamo finansavimo ne tik nepadedą miestui, bet kartais ir menkina statuso svarbą.

Buvimas istorine sostine, tarp kurių yra ne tik Trakai, bet ir Kernavė, tarp kitų, didžiųjų Lietuvos sostinių – Vilniaus ir Kauno, neužtikrina išskirtinio dėmesio ir finansavimo

niekuomet nebus lygiavertis. O jo mums tikrai reikia, ypač istorinei atminčiai užtikrinti. Ar turimas statusas dabar prisideda prie mūsų miesto kultūros ir svarbių istorinių objektų puoselėjimo? Atsakymas aiškus. Visuomet kartojame, kad Trakams labai svarbus išskirtinis, specialus statusas, tik tuo atveju užtikrinsime tinkamą šalies istorinės sostinės reprezentavimą.

## IŠSKIRTINIŲ GALERIJŲ IR EŽERŲ KRAŠTAS ZARASAI

*Nijolė Guobienė*

*Zarasų rajono savivaldybės merė*



*Nijolė Guobienė (centre): kurortinės vietovės – puiki vieta atsipalaiduoti, skatinant sveikatingumą ir šeimų gerovę.*

### 1.

Zarasai vasarą pasitinka miesto senamiesityje naujai įsikūrusiu prekybos ir paslaugų pasažu. Jame įsikūrė keletas išskirtinių galerijų ir Zarasų turizmo bei verslo informacijos centras.

Praėjusiais metais atidaryta **Šarūno ir Nomedos Saukų galerija** šiemet pasipildė dar viena ekspozicija. Per vasarą laukia nauja ekspozicijos salė, kurioje Šarūnas Sauka pristato naujausią savo paveikslą „Europos saugumo architektūra“ ir šią temą atliepančių darbų kolekciją. Šarūnas Sauka pristatė naujausią savo paveikslą „Europos saugumo architektūra“ ir šią temą atliepančių darbų kolekciją. „Esu katastrofinis pesimistas ir tapau tai, ką matau. Džiaugčiausi, jeigu tai būtų neteisybė“, – sako vienas garsiausių Lietuvos tapytojų Šarūnas Sauka. Pasak menotyrininkės, parodų kuratorės Monikos Saukaitės, Saukos paveikslai visada buvo daugiaprasmiški, juose visada greta meno istorijos interpretacijų ir asmeninių prisiminimų, šurpių vizijų ir anekdotiškų situacijų buvo reakcijų į politinius įvykius, kritikos ar pašaipos tų dienų realijoms. „Šį sykį menininkas kviečia pasitelkti geopolitinę prizmę parodai skaityti arba galbūt atvirkščiai – pasinaudoti paveikslais, galvojant apie sudėtingas istorines situacijas, kuriose esame ir buvome priversti gyventi. Kaip ir tikrovėje, paveiksluose išorinę įtampą gali pertraukti ar sustiprinti gyvenimiški kuriozai, santykiai su artimaisiais, perskaityta knyga ar beprotiškas vakarėlis“, – teigia Monika Saukaitė.

Išskirtinė erdvė pasaže yra **Rožės ir Ilijos galerija**. Ši vieta garsėja savo meninėmis



kompozicijomis ir rankų darbo dekoratyviniais dirbiniais. Čia lankytojai gali ne tik pasigrožėti nuostabiais kūriniais, bet ir įsigyti originalių meno kūrinių bei interjero detalių. Galerijos lankytojai gali dalyvauti įvairiuose edukaciniuose renginiuose bei kūrybinėse dirbtuvėse. Be to, galerija organizuoja parodas, menininkų susitikimus ir paskaitas, kurios suteikia galimybę giliau susipažinti su meno pasauliu ir plėsti savo akiratį. Ši erdvė yra puiki vieta tiek meno entuziastams, tiek profesionalams, norintiems įgyti naujų žinių ir įkvėpimo. Loretos Abramavičienės pagaminti „Skonus“ ledai.

**Prasmių galerija** – dar vienas svarbus kultūros taškas Zarasuose. Šioje galerijoje eksponuojami įvairių menininkų darbai. Galerija rengia įvairias parodas, seminarus ir meninius renginius, kurie pritraukia meno mylėtojus iš visos Lietuvos. Tai vieta, kurioje galima susipažinti su naujausiomis meno tendencijomis ir pabendrauti su kūrėjais.

**Ezarus galerijoje** susitinka menas ir gamta. Čia eksponuojami darbai, įkvėpti Zarasų kraštovaizdžio ir ežerų grožio. Galerijoje dažnai vyksta plenerai ir kūrybinės dirbtuvės, kurios leidžia lankytojams patirti meną iš arti ir netgi patiems pabandyti kurti.

Vienas iš didžiausių turistų traukos objektų yra **Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras**, neseniai persikėlęs į naujas patalpas pasaže. Čia lankytojai gali gauti informaciją apie Zarasų gamtos ir kultūros objektus, turistinius maršrutus, renginius, maitinimo ir pramogų vietas bei vietinius verslus. Centre galima išsinuomoti dviračius, teikiamos biuro paslaugos, rengiamos ekskursijos pavieniams asmenims ir grupėms. Per vasarą centras dirba ir savaitgaliais.

Kokybiška, brandinta Angus galvijų mėsa iš šeimos ūkio galima pasilepinti šeimos burgerinėje **KRUM KRUM FOOD**. Čia galima paskanauti ne tik tradicinių burgerių, bet ir originalių, netikėtų skonių derinių. KRUM KRUM savininkai ypatingą dėmesį skiria ne tik maisto kokybei, bet ir klientų aptarnavimui.

Zarasuose veikiantis prekių ir paslaugų pasažas yra puikus traukos objektas tiek miesto svečiams, tiek gyventojams.

Mėgautis išskirtine aplinka ir vasarišku meniu jau kviečia Zarasaičio ežero paplūdimyje įsikūrusi **kavinė TRAMPLINAS BEACH BAR!** Šioje, neseniai atnaujintoje paplūdimio erdvėje galima ne tik išbandyti įvairių meniu, bet ir maloniai leisti laiką su šeima, vaikais, mėgautis vandens pramogomis – šuoliais nuo trampolino, pasiplaukiojimais atvirame baseine, kaitintis saulės spinduliuose medinėje terasoje ant vandens ar švelniame paplūdimio smėlyje. Taip pat čia siūloma pasinaudoti irklėčių nuomos paslaugomis.

Pentadieniais 18 val., šalia esančioje smėlio aikštelėje visą vasarą vyks **ZUMBA BEACH PARTY** – **nemokami šokių fitneso užsiėmimai**. Šeštadienio vakarais, terasoje atsiras vietos ir šokių aikštelei bei tikram paplūdimio vakarėliui!

Pasitinkant šią vasarą atnaujintas nuo 2019 m. nebeveikęs fontanas Zaraso ežero saloje. Dabar jį lankytojus džiugina ne tik diena, bet ir naktį – sutemus fontanas nušviečiamas įvairiomis spalvomis.

Zaraso ežero pakrantėje bus teikiama nauja paslauga – **pasiplaukiojimas elektriniu kataranu!** Šią naują paslaugą teiks zarasiškiai verslininkai. Zarasų rajono savivaldybė džiaugiasi galėjusi padėti pasinaudoti esama Zaraso ežero Didžiosios salos prieigų infrastruktūra – sutvarkytas jau ten buvęs lieptas ir įvesta elektra katamarano pakrovimui. Ekologiškas vandens transportas neteršia ežerų vandenų kenksmingomis išmetamosiomis dujomis ir tepalais, taip saugodamas Zarasų rajono ežerų ekosistemą.

Zarasų krašto muziejuje įsikūrė **senovinių radijo aparatų kolekcija**, kurią įdomiai ir charizmatiškai pristato kolekcionierius Dalius Bučenka, anksčiau ją eksponavęs Tiltiškių malūne – radijų muziejuje. Kolekcijos dalį užima senoviški radijo aparatai nuo seniausio detektorinio radijo, vienos pirmųjų garso laikmenų gramofoninės plokštelės iki Kaune gamintų KARADI, latviškų VEF ir kitokių pasaulyje garsių radijo gamintojų šedevrų.

**2.** Zarasams privalu turėti viešbutį, nes kol kas turistų apgyvendinimui siūlome svečių namus, kaimo turizmo sodybas. Miesto centre įsikūrusiame viešbutyje „Brut wine hotel“ kol kas yra tik 6 kambariai, o norinčių jame apsistoti yra ženkliai daugiau. Todėl mūsų siekiams – turėti viešbutį, kad atvykę miesto svečiai turėtų didesnę pasirinkimą rinkdamiesi apgyvendinimą.

**3.** Kurortinės teritorijos plėtra – tai gyventojų verslumo skatinimas, naujų darbo vietų kūrimas, ekonominis augimas visoje regiono ekonomikoje. Kurortinės teritorijos plėtra gali prisidėti prie infrastruktūros tobulinimo regione, įskaitant kelius, viešąjį transportą, viešąsias paslaugas ir kt. Šios teritorijos – puiki vieta atsipalaiduoti, skatinant sveikatingumą ir šeimų gerovę. Jos gali būti potencialus investicijų objektas verslo įmonėms, atkreipiančioms dėmesį į turizmo sektorių ar plėtojančioms susijusius verslus regione.

Kurortinės teritorijos plėtra – tai gyventojų verslumo skatinimas, naujų darbo vietų kūrimas, ekonominis augimas visoje regiono ekonomikoje. Kurortinės teritorijos plėtra gali prisidėti prie infrastruktūros tobulinimo regione, įskaitant kelius, viešąjį transportą, viešąsias paslaugas ir kt. Šios teritorijos – puiki vieta atsipalaiduoti, skatinant sveikatingumą ir šeimų gerovę. Jos gali būti potencialus investicijų objektas verslo įmonėms, atkreipiančioms dėmesį į turizmo sektorių ar plėtojančioms susijusius verslus regione.



**Kristina Citvariene**  
Lietuvos kurortų asociacijos administracijos direktorė

## AR TAPSIME SVEIKATINIMO TURIZMO PASLAUGŲ LYDERE EUROPOS REGIONE?

Gegužės pabaigoje Palangos kurhauze vyko Lietuvos sveikatinimo turizmo forumas, kurį jau ketvirtą sykį organizavo dvi asociacijos – Lietuvos kurortų asociacija bei Nacionalinė sanatorijų ir reabilitacijos įstaigų asociacija. Forume kalbėta apie kurortų ir kurortinių teritorijų poveikį Lietuvos ekonomikai bei sveikatinimo turizmo ir kurortologijos svarbą.

Lietuvos kurortai garsėja kokybišku sanatoriniu gydymu ir gerai prižiūrėta infrastruktūra, kuri leidžia sveikatinimą derinti su poilsiu. Vis daugiau dėmesio ir pastangų skiriama sveiko gyvenimo filosofijos įgyvendinimui, sveiko senėjimo skatinimui ir kurortologiniams moksliniams tyrimams.

Sveikatinimo turizmas yra viena svarbiausių priemonių, mažinant turizmo sezoniskumą bei skatinant sveikatos turizmo paslaugų eksportą. Kaip pastebėjo renginio pranešėjai – jis generuoja pajamas ne tik tiesiogiai su sveikatos paslaugų teikimu susijusiems sektoriams, bet taip pat ir apgyvendinimo, maitinimo, susisiekimo, laisvalaikio bei kitų turizmo paslaugų sektoriams.

Vis dėl to sveikatinimo turizmas, kuris yra mūsų šalies kurortų ir kurortinių teritorijų ašis – šiai dienai nepakankamai efektyviai išnaudojama turizmo rūšis. Natūralūs gamti-

niai sveikatos veiksniai, kurių gausa pasižymi visi Lietuvos kurortai, ilgametės tradicijos, puikios sanatorijos ir jose dirbantys patyrę specialistai sudaro pagrindą Lietuvos kurortų veiklai ir jų tolesnei raidai, formuoja išskirtines sveikatinimo galimybes bei sukuria prielaidas Lietuvai tapti sveikatinimo turizmo paslaugų lydere Europos regione.

Renginio dalyviai, siekiant aukščiausių rezultatų sveikatinimo turizmo srityje, sutarė, kad būtinas didesnis valstybės dėmesys šiems klausimams: sveikatinimo turizmo ir kurortologijos, kaip prioritetinių sričių, įtvirtinimui; tolygios ir darnios kurortų bei kurortinių teritorijų plėtos užtikrinimui, numatant tikslią finansavimą iš valstybės biudžeto; gamtinių gydymųjų veiksnių naudojimo sveikatos priežiūroje, reglamentavimui; pakankamo sveikatinimo ir sveikatos priežiūros specialistų parengimo užtikrinimui; susisiekimo su Lietuva gerinimui; skaidrios turizmo statistikos surinkimo sistemos sukūrimui bei kt

**Lietuvos kurortų asociacija veiklą pradėjo 2007 m. kovo 2 d. ir šiuo metu vienija Birštono, Druskininkų, Neringos ir Palangos kurortus bei Anykščių, Ingalinos, Trakų, Zarasų ir Kauno rajono kurortines vietas.**

# NEBĖRA JOKIOS PRIEŽASTIES NEGYVENTI ŠIAULIŲ MIESTE

Augimą vietoje žadėto susitraukimo pademonstravę Šiauliai turi naują planą artimiausiam dešimtmečiui. Miestas pradeda naujo futbolo ir regbio maniežo statybą, atnaujins baseino paslaugų teikimą mieste ir jau nori naujos akustinės koncertų salės. Sosisiekimo srityje numatomas proveržis darnaus judumo srityje – dviračių takų padaugės dvigubai, jie bus sujungti į bendrą tinklą.

Šiaulių miesto taryba, nesulaukusi balsų „prieš“, patvirtino strateginį plėtros planą ir tolesnę miesto augimo kryptį iki 2033-ųjų, kurią rengė savivaldybės administracija, bendradarbiaudama su UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“.

„Šiauliai per paskutinį dešimtmetį stipriai pasikeitė – tapo šiuolaikišku, greitai augančiu miestu, kuriame gyventojų skaičius didėja sparčiau nei kituose didmiesčiuose. Žmonės tai pastebi ir jaučia – tiek šiauliečiai, tiek turistai. Miestu vis labiau pasitiki investuotojai, steigiantys ir plėtojantys verslus, miestą pastebi užsienio šalių ambasados. Būtina pabrėžti, jog dideli pokyčiai prasideda nuo gero planavimo ir didelių ambicijų, todėl užsibrėžėme ambicingus tikslus ir turime kryptingai jų siekti. Nebėra jokios priežasties negyventi Šiaulių mieste. Ačiū visiems, kurie kuria savo miestą“, – teigia Šiaulių miesto savivaldybės meras Artūras Visockas.

Rengiant plėtros planą įvertinta esama situacija, turimi išteklių, atlikti gyventojų nuomonės tyrimai, duomenų analizės, vyko susitikimai ir viešos diskusijos, pristatymai. Šiaulių miesto vadovai, administracijos darbuotojai, tarybos nariai, asocijuotas struktūras, įstaigas ar organizacijas atstovaujantys asmenys, gyventojai aktyviai įsitraukė į Saulės miesto ateities kūrimą ir išsikėlė ne tik ambicingus tikslus, bet į plano rengimą pažūrėjo ir paprasto šiauliečio akimis: ko reikia žmogui – dirbti ir uždirbti, saugiai ir patogiai gyventi, turėti pramogų! Identifikavus poreikius, suprasta, kad savivalda neturi pajėgumų viską įgyvendinti pati, bet turi labai svarbų galios įrankį – suinteresuotųjų šalių apjungimą! „Tik tikras, glaudesnis, realus savivaldos ir aukštesnės valdžios bendradarbiavimas gali duoti maksimalią naudą miestui, jo gyventojams. Gyventojų įsitraukimas į

sprendimų priėmimą, darbų planavimą taip pat yra mūsų prioritetasis!“ – akcentavo meras Artūras Visockas.

Verta pasidžiaugti vienu didžiausių laimėjimų per paskutinį dešimtmetį – Šiauliams pavyko stabilizuoti ir netgi padidinti gyventojų skaičių. 2015 m. visos tendencijos rodė, kad po 10 metų Šiauliuose bus ženkliai mažiau nei 100 tūkst. gyventojų, o tuo tarpu 2024 m. pradžioje turime apie 110 tūkst. gyventojų. Gyventojų skaičius nesumažėjo, tačiau gyventojų struktūra pagal amžių, tautybę pasikeitė. Tarybos posėdžio metu sulaukta klausimų, ar Šiauliai yra pasirengę atliepti pasikeitusios gyventojų sudėties poreikius, t.y. didelę darbo jėgą iš trečiųjų šalių imigracija, susiklosčiusi geopolitinė situacija regione dėl karo pabėgėlių iš Ukrainos, paskutiniiais metais darė didžiausią įtaką migracijos procesams. Plėtros plano rengėjai patikino, kad siekiant užtikrinti sklandžią migrantų integraciją Šiauliuose, plačia apimtimi numatoma įgyvendinti integracijos paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimo ir stiprinimo priemonės. Dėl karo Ukrainoje stipriai analizuotas ir miestiečių saugumo klausimas, numatytos priemonės efektyviam ekstremaliųjų situacijų valdymui Šiaulių miesto savivaldybėje (kolektyvinės apsaugos statiniai, priedangos, slėptuvė, sirenos ir t. t.).

Siekiant mažinti „akropolio kultūros“ laisvalaikį miestiečiams, jaunimui būtina pasiūlyti įtraukias, konkurencingas kultūros paslaugas, naujas pramogas ne tik šiltuoju, bet ir šaltuoju sezono metu, atnaujinti jaunimo erdves ir organizuoti daugiau veiklų šiai tikslinei grupei. Numatyta galimybė pratęsti kultūros įstaigų darbo laiką darbo dienomis ir atverti jų duris sekmadieniais ar švenčių dienomis, bet svarbiausia, norima sukurti ir aukštos kokybės infrastruktūrą. „Ne pirmo prioriteto klausimas, bet gal galiausiai Šiaulių miestą atras ir Kultūros ministras? Mes norime tikros ir kokybiškos Koncertų salės, kad ir po aštuonių – dešimties metų, bet norime. Būtina įtraukti į Valstybės planus. Aš neatstosiu. Salė buvo įtraukta į devynmetį miesto plėtros planą“, – savo mintimis po posėdžio socialiniuose tinkluose dalinosi Šiaulių meras.



**Artūras Visockas**  
Šiaulių miesto meras

Kita aktualija, kurią išskėlė tarybos nariai ir kuri plačiai integruota į naują ilgalaikę miesto strategiją – įvairių sričių kvalifikuotos darbo jėgos išlaikymas ir pritraukimas – sveikatos specialistai, švietimo srities darbuotojai, inžinerinės pakraipos aukštos kvalifikacijos specialistai. Svarbus akcentas, ne tik pritraukti, bet išlaikyti mokslus baigusius, atvykusius į Šiaulius, pasilikti juose – perkvalifikavimas, vienkarstinės išmokos, studijų finansavimas, lengvatos būstui ir pan. Svarbu pastebėti, kad stambesniems investuotojams skirtose laisvosios ekonominės zonos, Šiaulių pramonės parko teritorijose formuojasi labai didelė dalis miesto, kaip patrauklios vietos gyventi, aspektų: didesnis darbo užmokestis, aukštos kvalifikacijos specialistų atvykimas į miestą. Numatytos priemonės šių teritorijų trūkstantos infrastruktūros įrengimui, t. y. susisiekiama įvairiomis transporto rūšimis, krovinių automobilių stovėjimo aikštelės, oro uosto infrastruktūros plėtra.

Ilgalaikiame plane numatyta, kad svarbu ne tik daryti gerus darbus miesto labui, bet ir apie juos kalbėti, t. y. didinti Šiaulių matomumą tarptautiniuose informacijos sklaidos kanaluose bei stiprinti miesto lyderystę regiono ir šalies mastu.

*Savivaldybės inf.*

**„Savivaldybių žinioms“ jau 28 metai!**

**Junkitės ir sekite mus facebook savzinios**

**„Savivaldybių žinių“ feisbuko paskyra – langas pozityvumui!**





# MERAI IR VICEMERAI TURI BŪTI IR SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIAI

**Kodėl kiek daugiau nei prieš metus įsigaliojęs naujasis Vietos savivaldos įstatymas merus priverčia pasijusti tuščia vieta, kalbamės su Kazlų Rūdos savivaldybės meru Lietuvos savivaldybių asociacijos viceprezidentu dr. Mantu Varaška.**

*Gerb. mere, praėjusiame „SŽ“ numeryje paskelbtame interviu, pakeistą Vietos savivaldos įstatymą Jūs apibūdinote kaip teisinio absurdo ir paniekos savivaldai, mero institucijai kratinį. Ką turėjote galvoje, sakydamas šį teiginį?*

Konstitucija nurodo, kad gyventojai vietos savivaldos teisę įgyvendina per savivaldybės tarybos ir mero galias. Meras tapo tiesiogiai renkamas, teikiantis ir vykdamas savo rinkimų programą. Deja, didžioji dauguma bet kokių savivaldos darbų susijusi su lėšomis. Lėšas skiria, keičia savivaldybės taryba. Jei meras neturi jos daugumos, jis negali vykdyti savo rinkimų programos. Jei meras nebėra tarybos nariu ir neturi joje lemiamo balso, jei tokiais nebėra ir vicemerai, mero įtakos tarybai nebelieka. Vicemerai apskritai prarado bet kokią prasmę. Jie neturi tiesioginių sąsajų su taryba, administracija, jie net negali laikinai eiti mero pareigų. Tuo pačiu vicemerai ir nukentėjo finansiškai, nes jie neteko tarybos nario algos, o jų atlyginimai iš esmės nepadidėjo. Lietuvos savivaldybių asociacijos suvažiavime ir prieš tai Seime vykusioje konferencijoje kartojome, kad meras nebeteko teisės būti tarybos sudaromų komisijų, grupių nariu ar vadovu. Pvz., meras nebegali vadovauti garbės piliečio vardo suteikimo komisijos veiklai. Jai vadovauja tarybos narys. Taigi meras nebeturi teisės apdovanoti garbės piliečio, nes jis nei teikė to žmogaus apdovanojimui, nei tą apdovanojimą skyrė. Tuo tarpu Vietos savivaldos įstatyme jis toliau apibrėžiamas kaip savivaldybės vadovas. Yra daug daugiau naujojo įstatymo absurdo, jiems tiesiog nėra vietos interviu ar vienam leidiniui.

*LSA suvažiavime kalbėjote apie Konstitucijos pakeitimus, kurie leistų tiesiogiai išrinktam merui būti ir savivaldos Tarybos nariu. Kodėl reikalingas toks pakeitimas?*

Kalbėjau, kad Konstitucija leistų tarybos nariui eiti mero arba vicemero pareigas, būti drauge renkamu tiesiogiai meru arba skiriamu vicemeru. Tai kitoks požiūris, kuriame siekiame tarybos nario statusą prilyginti Seimo nariui, jam turint teisę būti skiriamu Vyriausybės vadovu ar ministru ir taip dalyvauti tiek atstovaujamoje, tiek vykdančiojoje valstybės valdžioje. Jeigu Konstitucijoje Seimo nariui leidžiama drauge tapti ir Vyriausybės vadovu ar jos nariu ir tai nėra valdžių padalijimo principo problema, nėra problema ir tarybos nariui tapti meru ar vicemeru. Priminsiu, kad Vyriausybės nariai kaip Seimo nariai visada dalyvauja savo pateiktų įstatymų projektų svarstyme, nepasitikėjimo ministru (interpelacija) balsavimuose. Jei meras toliau liks už savivaldybės tarybos ribų, teisės ankstesniame atsakyme pateiktos situacijos, kuriose tiesiogiai renkamas meras tiesiog tampa tuščia figūra. Jis neturės įtakos ir administracijai, nes administracijos veikla tiesiogiai priklauso nuo savivaldybės tarybos sprendimų (administracijos darbo užmokestis ir t. t.).

*Toks savivaldos modelis buvo iki naujo Vietos savivaldos įstatymo priėmimo. Galima sakyti, naujas įstatymas atsirado siekiant panaikinti konstitucinį neatitikimą. Esate teisininkas, Mykolo Romerio universitete dėstėte lyginamąją konstitucinę teisę, tad kodėl, Jūsų manymu, buvo pasi-*



**Mantas Varaška**  
Kazlų Rūdos savivaldybės meras

*rinktas įstatymo atnaujinimas, o ne Konstitucijos pataisa?*

Konstitucija taip pat buvo keista, tačiau tik dėl tiesioginių mero rinkimų. Konstitucija nei anksčiau, nei dabar nei draudė, nei leido savivaldybės tarybos nariui vykdyti mero/vicemero galias. Kad to neleidžia galiojanti Konstitucija išskaitė Konstitucinio teismo teisėjai, tačiau Konstitucija taip pat keičiama arba tikslinama, jei visuomenės, valstybės būviui nuo to geriau. Buvęs savivaldos modelis akivaizdžiai buvo geriausias vietos savivaldos derinys. Jis sklandžiai įsiterpė į kitų valdžių sistemą ir svarbiausia – vietos bendruomenėms, miestams atnešė daugiau naudos nei laikotarpis, kai merai buvo renkami ir atleidžiami tarybose, o asmeninės atsakomybės principas neveikė. Atsakymas, kodėl Konstitucijoje, ją keičiant dėl tiesioginių merų rinkimų nebuvo palikta teisė savivaldybės tarybos nariui eiti mero ar vicemero pareigas, yra aiškus – tai Seimo politikų, pirmiausia dešiniųjų jėgų siekis neturėti galimų konkurentų nacionalinėje politikoje.

*Dėkoju už pokalbį.*

*Kalbino Justė Brigė*

## PASKELBTI NUGALĖTOJAI!



Trakų Vokės dvare įvyko jau dešimtą kartą organizuojamų nacionalinių urbanistikos ir architektūros apdovanojimų „Išmanusis miestas 10“ ceremonija. Istorija alsuojančioje erdvėje, susirinko keli šimtai garbingų svečių. Šiomet konkurse „Išmanusis miestas 10“ dalyvavo rekordinis Lietuvos savivaldybių skaičius – 13, pateiktas rekordinis kiekis projektų – 68.

Pirmoji vieta profesionalų kategorijoje atiteko architektūros studijos „Architektūros linija“ komandai, kurią sudaro Faustas Lasys ir

### Išmanusis miestas -10

Simonas Čaikauskas. Ši komanda parengė projektą Neringos savivaldybei – Nidos SPA.

Kuriant naują pastatų architektūrą atspirtimi ir įkvėpimo šaltiniu tapo esamo pastato moduliškumas.

Bendras vaizdas – virš stilobatų kyšančių stogelių ansamblis stilistiškai primena virš kopų kyšančių užpustytų kaimų vaizdą. Tokiu būdu kuriamas semantinis ryšis su praeitimi kuriant naują kokybę.

Pirmoji vieta studentų kategorijoje atiteko Vilniaus Gedimino technikos universiteto (Vilnius Tech) universiteto studentei Dianai Kirkliauskaitei, kuri parengė projektą Raseinių rajono savivaldybei – Šiluvos daugiafunkcinis kompleksas piligrimams. Darbo vadovas: prof. Gintaras Čaikauskas. Piligriminės kelionės, siekiančios senovės graikų civilizacijos laikus, dabar yra toks pat svarbus reiškinys visuomenėje kaip ir anksčiau. Žmonės traukia į tokias keliones dvasiniam savęs pažinimui, dėkingumui išreikšti arba fiziškai save išbandyti.

*Struktum inf.*